

Verslag bijeenkomst omgevingsvisie kleine kernen 12 maart 2020

Zeijen

Opening, welkom en toelichting

Delia Nijdam opent de bijeenkomst en heet iedereen van harte welkom. Na een korte film over de omgevingsvisie geeft Rob van Vliet een toelichting. Hij legt uit wat de omgevingsvisie inhoudt en geeft een toelichting op de gespreksonderwerpen. De gemeente is wettelijk verplicht een omgevingsvisie vast te stellen.

In welke vorm mag iedere gemeente zelf bepalen.

De gemeente wil de inwoners betrekken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Hiertoe is het volgende gebeurd of ingepland:

- Enquête leefbaarheid
Vanavond worden de uitkomsten gepresenteerd;
- In gesprek gaan met de inwoners
In de grote kernen heeft een drietal goed bezochte bijeenkomsten plaatsgevonden. Dit is de tweede bijeenkomst van de kleine kernen. In totaal zijn er zeven bijeenkomsten.
- U vindt informatie en gespreksverslagen op de website www.typischtynaarlo.nl

De 22 aanwezigen geven aan welke punten zij belangrijk vinden om over te spreken.

Hoog in het vaandel staan duurzaamheid, woningbouw, natuur en landschap.

Deze punten komen allemaal terug op de agenda.

Duurzaamheid

Toelichting

De regionale energiestrategie (RES) geeft aan dat we van fossiele brandstoffen over moeten naar het opwekken van duurzame energie. Een voorbeeld is het zonnepark Ubbena.

Daarnaast is het besluit genomen om van het aardgas af te gaan, dit heeft invloed op onze woningen.

Hoe kijkt u hier tegenaan?

De opvattingen

Duurzame energieopwekking

- Inwoners geven aan dat het moeilijk is om als dorp een coöperatie te beginnen. Er is nu voor gekozen om het uit te besteden. Je hebt zo geen bemoeienis, maar ook geen baten. Gevraagd wordt of de gemeente ook kennis kan inbrengen, bijvoorbeeld; hoe zet je als dorp een coöperatie op.
- Er wordt geopperd om het buitengebied zo te laten, geen zonneparken realiseren. Goede landbouwgrond behouden en op een andere manier energie opwekken. Er zijn nog veel daken die gebruikt kunnen worden. Of overhoeken, bermen of geluidswallen langs snelwegen (A28).

- De gemeente geeft aan dat het klimaatakkoord landelijk is getekend en dat er doelstellingen zijn afgesproken. Zonnepanelen op daken is een optie, maar dit is niet voldoende. Er is meer nodig, zoals bijvoorbeeld zonneparken. Gevraagd wordt waarom dit moet.
- Uitgelegd wordt dat tijdens de energietafels die ook in Drenthe gehouden worden de provincie Drenthe gevraagd wordt een bod te doen. Hiermee wordt een aanwijzingsbesluit vanuit Den Haag voorkomen. Het vliegveld Groningen Airport Eelde en de zandwinning wordt nu al gebruikt voor zonnepanelen.
- De molen die nu bij een agrariër in Zeijen geplaatst is, is best acceptabel. Een ambachtelijk aandoende molen is prima, maar niet direct pal naast een woonkern. Er kan ingestoken worden op isolatie, geothermie, molens en panelen.
- Overgang van gas naar waterstof is het schoonste. Bijvoorbeeld windmolens op zee + groene stroom. Een combinatie van zon/wind.
- De gemeente vraagt welke mogelijkheden bezoekers zien voor het buitengebied. Genoemd wordt om panelen zo in te passen, zodat ze visueel niet te zien zijn vanuit de omgeving.
- Als locaties voor energieopwekking wordt voorgesteld om vooral te kijken naar locaties waar het weinig impact heeft. Bijvoorbeeld bij infrastructurele locaties zoals de parkeerplaats van het gemeentehuis en verder het dak van het gemeentehuis of van de MFA, of de tuin van het gemeentehuis.
- Het aanleggen van zonnenvelden kan ook op de slechtere landbouwgronden, waardoor de goede landbouwgronden gebruikt kunnen worden voor de voedselproductie. Een molen blijkt dan efficiënter dan panelen, een combi is mooi. Een zelfvoorzienend dorp is mooi, bijvoorbeeld door ook bij een buurthuis panelen etc. neer te zetten.

Energiemaatregelen woningen

- De gemeente vraagt welke ideeën bezoekers hebben voor hun woning. Aangegeven wordt dat er veel oudere huizen zijn in Zeijen. Isolatie van een oudere woning is het makkelijkste terug te verdienen. Een warmtepomp is ook pas rendabel na goede isolatie. Zeijen heeft als gemeenschap al veel gedaan. Het gaat er ook om wat mensen zelf kunnen/willen. Een energiescan, panelen, palletkachels en warmtepompen zijn al aangeboden. Dit is gedeeltelijk al succesvol, het is afhankelijk van wat particulieren zelf kunnen. Aangegeven wordt dat het uiteindelijk om kennis, geld en vergunningen gaat.
- Om te weten wat allemaal mogelijk is, is de duurzame huizenroute een voorbeeld voor het opdoen van ideeën.

Natuur en landschap

Toelichting

Omgeving, natuur en landschap binnen onze gemeente is van hoge kwaliteit.

We moeten rekening houden met de verdrogingsproblematiek. Feit is dat we nattere zomers hebben en dat de kwaliteit van de natuur achteruitgaat – er is minder biodiversiteit. In Zeijen is de Boermarke actief met dergelijke ontwikkelingen.

Welke oplossingen zouden er verder zijn die ook in het landschap inpasbaar zijn?

Opvattingen

- De Boermarke is met 12 agrariërs druk bezig en heeft al veel slagen gemaakt met natuur inclusieve landbouw. Op 25 maart spreken zij met andere organisaties over verduurzaming

en biodiversiteit. Het gaat om de 3V's: Verdienen, Verduurzamen en Verbeteren. Ze hopen ook dat andere organisaties in het dorp mee gaan doen.

- Om de biodiversiteit te bevorderen kan gekeken worden naar de maaifrequentie, welk materieel gebruikt wordt en hoe het maaibeheer is. Er zijn veel bermen waarin geparkeerd wordt. De Boermarke geeft aan dat wanneer er behoefte is aan meer ruigte de brink in het dorp minder gemaaid zou kunnen worden.
- Er wordt in de zaal geopperd of we met elkaar (coöperatie) producten in eigen dorp kunnen verbouwen? Zie het project Heerenboeren in Ubbena. Agrariërs in de zaal plaatsen hier hun kanttekeningen bij.
- Bezoekers geven aan dat ze het groenonderhoud zien als verantwoordelijkheid van de gemeente en dit niet als taak zien van de inwoners. Een belangrijke reden hiervoor is de continuïteit van het groenonderhoud, dat is geborgd als de gemeente het doet.
- *Klimaat; vernatting en verdroging*
  - Het zou mooi zijn als de gemeente en de samenleving er in zouden slagen om water (neerslag) te bergen, zodat er bijvoorbeeld geen grondwater ingezet hoeft te worden voor beregening. Er zouden bijvoorbeeld mestsilo's gebruikt kunnen worden voor waterberging in plaats van deze te slopen.
  - De Boermarke werkt via het circulair Markeplan samen met het waterschap Noorderzijlvest aan waterberging aan de oostkant van Zeijen in de omgeving van de Masloot. Er kan goed gebruik gemaakt worden van de hoogteverschillen.

Samen leven

Toelichting

Er is een forse vergrijzing de komende decennia. Deze ouderen zijn vaak nog actief en dit biedt kansen. Wanneer inwoners nog ouder worden dan gaat het om de sociale samenhang; de woning is te groot en tuinonderhoud is lastig. Het idee van woningbouw zoals het project van Pathuis zou kansen kunnen bieden, verduurzaming voor het dorp met een stukje zorg. Er komen weer meer woningen beschikbaar in het dorp.

Hoe kijkt u aan tegen deze aspecten?

De opvattingen

- Er is behoefte aan meer woningen. Een mix van koop- en huurwoningen zou mooi zijn. Bijvoorbeeld door rood voor rood; oude agrarische locaties in het buitengebied opruimen en in het dorp een woning terugbouwen.
- We kijken in Zeijen naar elkaar om (noaberschap) en staan klaar voor elkaar als iemand hulp nodig heeft. Er worden thema- en koffieochtenden georganiseerd en er zijn verschillende groepjes actief (o.a. eetgroep, creatieve groep).
- Er is een hechte club jeugd in het dorp die naar elkaar toe trekt. Deze groep is te oud voor een jeugdsoos. Ze zijn wel actief in het dorp zoals met voetballen. Er is geen sprake van verveling.

Mobiliteit/bereikbaarheid

Toelichting

Dit onderwerp gaat met name over de bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Hoe kijkt u aan tegen deze aspecten?

De opvattingen

- Er rijden bussen naar Norg en Assen, niet naar Vries en Zuidlaren. Er rijdt elk uur tot 24.00 uur een bus. In de spits gaat de bus vaker. Kinderen gaan op de elektrische fiets naar Ubbena en vandaar met de bus naar Groningen. Dit moet wel behouden blijven.
- Er wordt hard gereden op de Hoofdstraat door het dorp. Veelal door eigen inwoners. Dit wordt als een probleem ervaren, maar wat is er aan te doen?
- *Wandelroutes en fietspaden*
  - Het dorp is tevreden over de wandelroutes en fietspaden.
  - Zeijen → Vries is lastig, daar is geen fietspad. Je hebt je auto nodig als je in Zeijen woont.
  - De fietsverbinding Zeijen → Assen is niet slecht, maar het voelt niet veilig om je kinderen alleen naar Assen te laten fietsen. Dit komt met name doordat er weinig fietsers over de fietspaden gaan. Er is geen behoefte aan extra verlichting. Ouders fietsen kinderen vaak even tegemoet.
  - Het deel Zeijen → Ter Aard is geen prettig stuk. Van Zeijen naar Rhee is geen fietspad, dit is voor jongeren niet heel fijn. Tegelijkertijd is het niet makkelijk op te lossen. Want men wil eigenlijk dat het donker blijft in het buitengebied.
- Er zijn veel vervoersbewegingen van grote landbouwvoertuigen door het dorp. Er zijn 2 locaties met een biogasvergister. De ene staat in dorp Tynaarlo, de andere in Zeijen. Er wordt tussen de bedrijven heen en weer gereden, dit veroorzaakt veel lawaai. Dit wordt nu gemeten. Expertise voor een oplossing ligt bij de gemeente (drempel?). Tegelijkertijd wordt gezegd dat je het hier samen over moet hebben. Bijvoorbeeld met het personeel op de landbouwvoertuigen, een stukje zelfbesef en verandering van gedrag. Dit verander je niet met de weginrichting.

Economie en Voorzieningen

Toelichting

Zeijen heeft een beperkt aantal voorzieningen. Daarnaast komen er regelmatig recreanten en toeristen door uw dorp, bijvoorbeeld op de fiets. Hoe kijkt u aan tegen deze aspecten en zou u als dorp bijvoorbeeld meer willen/kunnen profiteren van de recreanten en toeristen in uw dorp?

De opvattingen

- Recreatie en toerisme: het is goed zoals het nu is. Er is bijvoorbeeld een bed en breakfast. Er hoeven geen extra voorzieningen te komen voor recreanten.
- *Voorzieningen*
  - De kwaliteit van de voorzieningen is goed. Boodschappen doen gaat prima in Assen, Vries en Norg.

- Voor oudere inwoners die niet meer kunnen/mogen rijden, nemen de burens medicijnen/boodschappen mee. En supermarkten brengen de boodschappen ook thuis.

Wonen

Toelichting

Feit is dat we te maken hebben met een sterke vergrijzing. Uiteindelijk is vaak de woning en de tuin te groot. Uit de enquête blijkt dat u graag nieuwe woningen wilt in uw dorp. Hoe kunt u gezond oud worden in uw dorp en hoe blijft het ook aantrekkelijk voor jongeren. Hoe kijkt u aan tegen deze aspecten en welke mogelijkheden ziet u?

De opvattingen

- Er is vraag naar woningen voor jongeren die binding hebben met het dorp en hier graag willen blijven wonen. Een mix van koop- en huurwoningen zou mooi zijn.
- Er zijn geen mogelijkheden voor ouderen om door te stromen naar een kleinere woning, waarmee deze woningen beschikbaar komen voor jongeren. Ouderen blijven daardoor langer wonen in te grote woningen.
Voor het project van Pathuis is belangstelling.
- *Woningbouwplan verplaatsing voetbalveld*
  - Het vorige college wilde dit stimuleren. Het huidige college geeft aan dat het dorp dit zelf moet oppakken en dat de gemeente alleen wil faciliteren.
  - Het dorp Zeijen wil er graag samen met de gemeente uitkomen, er is in het dorp het beeld dat hier geen ruimte voor is. Zo is er voorfinanciering nodig, verwacht wordt dat dit met de kavelverkoop terugverdiend wordt. Door de gemeente wordt uitgelegd dat de gemeente aan het begin van het proces heeft gekeken naar de mogelijkheden om het als gemeente op te pakken, maar dat er veel haken en ogen aan zitten. Het college heeft daarom destijds aangegeven dat als het dorp mogelijkheden ziet het college hier positief tegenaan kijkt, maar dat de gemeente het initiatief niet zelf zal oppakken.
  - Bezoekers zien behoefte aan nieuwe woningen in de breedste zin van het woord. Bezoekers zouden graag zien dat de woningen specifiek beschikbaar komen voor mensen die een binding hebben met Zeijen, net zoals bij het woningbouwplan De Loop destijds. De gemeente legt uit dat dit juridisch gezien alleen mogelijk is wanneer zij dit als dorp zelf oppakken. De gemeente mag deze eis niet stellen.
- *Leefbaarheid*
De MFA is samen met de sportvereniging onderdeel van de leefbaarheid van het dorp. Zowel de school als de sportvereniging hebben een terugloop. Er wordt op dit vlak weinig visie van de gemeente gezien door de bezoekers de afgelopen 5 jaar. Zo wordt het bouwen van woningen als oplossing gezien, omdat dit jonge gezinnen aantrekt. De gemeente legt uit dat maatschappelijke en demografische ontwikkelingen hierin mee spelen en dat je deze niet kunt tegengaan. Een aantal bezoekers denkt hier anders over. Uitgelegd wordt dat ongeveer 70% van de huishoudens bestaat uit 1 en 2 persoons huishoudens en 25% uit gezinnen met kinderen.
- Bij een ander dorp werd gevraagd om het versoepelen van de regels voor het splitsen van woningen. De gemeente vraagt of hieraan ook in Zeijen behoefte is. De bezoekers geven

aan dat inwoners dat zelf wel moeten willen, maar dat dit in hun beleving niet speelt in Zeijen.

- Geopperd wordt om landbouw vanuit het dorp te verplaatsen naar het buitengebied. De boerderijen (in het dorp) die dan vrij komen, kunnen dan gesloopt worden, waarna er bouwkevels gerealiseerd kunnen worden. De eis van de gemeente dat er binnen het bouwblok gebouwd moet worden geeft hierin volgens bezoekers belemmeringen. Er is volgens inwoners op dit moment geen plek waar het mag.

Afsluiting

Gevraagd wordt of er nog andere onderwerpen zijn die bezoekers willen delen.

- Er zijn slechte/minder vitale boswallen waar klimop groeit rond de bomen, waar de gemeente niets aan doet.
- Vanuit de zaal komt de vraag of de wensen van de kleine kernen ook specifiek in de omgevingsvisie terugkomen. Geantwoord wordt dat dit nu nog niet is te zeggen en waarschijnlijk ook afhankelijk is van het onderwerp. Zo zullen er onderwerpen zijn waar in algemene zin heel goed iets over gezegd kan worden, maar kan het ook zo zijn dat het wenselijk is om in specifieke gevallen op dorpsniveau dingen op te nemen.
- Vanuit de zaal wordt de verwachting geuit dat zorgwonen van Pathuis + het initiatief van woningbouw/verplaatsen voetbalveld toch terug zouden moeten komen in de Omgevingsvisie. De gemeente legt uit dat het gaat om een omgevingsvisie en dat deze projecten op uitvoerings-/projectniveau zijn. Woningbouw + voorzieningen zullen daarom naar alle waarschijnlijkheid, net zoals de andere onderwerpen, op visieniveau worden benaderd en niet op projectniveau.

Delia dankt een ieder voor de aanwezigheid en inbreng.

Het verslag van dit overleg plaatsen we op de website www.typischtyenaarlo.nl en zal door Renate aan het GBOT en zeijen.nu worden gestuurd.

De informatie die vanavond is gegeven gebruiken we als input voor de omgevingsvisie.

Uiteindelijk zullen er integrale afwegingen gemaakt worden, die leiden tot de omgevingsvisie. De gesprekken met de kleine kernen vinden plaats tot medio april.

Renate Beugelink, 12 maart 2020

